

Przyszłość uprawy malin i czarnych porzeczek

Unia Europejska przyjmując nowych członków musiała brać pod uwagę fakt, iż dochody na jej terenie będą się wyrównywać. Ktoś by zapytał, co to ma wspólnego z produkcją owoców jagodowych w Polsce, a także w krajach, które w 2004 roku weszły z nami do UE. Obecnie za godzinę pracy przy zbiorze ręcznym malin lub truskawek płacimy około 1 euro, a w krajach takich, jak Niemcy czy Anglia, pracownik wykonujący tę samą pracę zarabia około 7 euro/godz. Jeśli przyjmujemy, że te zarobki będą się w ciągu dziesięciu lat wyrównywać, to jak wyobrażamy sobie kilogram malin czy truskawek dla przetwórstwa za 1,50 zł, gdy pracownik za godzinę zbioru „zawoła” 4–5 euro? Problem pogłębia również fakt, iż obecnie ze względu na bardzo skomplikowane przepisy nie możemy oficjalnie zatrudniać pracowników ze Wschodu.

Problem polityczny

Moim zdaniem, produkcja owoców jagodowych dla przetwórstwa może być nadal w Polsce opłacalna, ale tylko, gdy będziemy uprawiać odmiany o dużej odporności na choroby i mróz oraz przydatne do zbioru mechanicznego. Dzięki takim odmianom oraz intensyfikacji produkcji możemy konkurować z ich ceną na rynkach światowych.

Uważam jednak, iż bez dobrej polityki wszystkich, którym zależy, aby w Polsce opłaciło się nadal produkować owoce jagodowe, trudno patrzeć z optymizmem w przyszłość. Bez udziału zainteresowanych stron, w tym głównie zakładów przetwarzających owoce, w kosztach hodowli nowych odmian oraz bez pomocy rolnikom w zakładaniu nowoczesnych plantacji,

a także wyposażaniu ich w potrzebny sprzęt, nie uda się tego problemu rozwiązać.

Nie wszyscy zdają sobie również sprawę, iż nasz bliski sąsiad — Ukraina — po zwycięstwie „Pomarańczowej rewolucji” obierając kurs na UE, a prowadząc dobrą politykę wewnętrzną i zagraniczną może stać się bardziej przewidywalna dla dużego kapitału zagranicznego, również w rolnictwie. Tym bardziej że — moim zdaniem — na Ukrainie w krótkim czasie powstaną wielkie plantacje roślin jagodowych i rozwinie się przemysł przetwórczy, a tania siła robocza oraz bardzo dobre gleby i sprzyjający klimat spowodują, iż kraj ten wkrótce stanie się wielkim producentem tanich owoców jagodowych i ich przetworów. Urośnie nam tym samym poważny konkurent.

Co sadzić?

W przypadku malin tradycyjnie owocujących mamy do dyspozycji starą, aczkolwiek bardzo dobrą odmianę ‘Canby’ (fot. 1), o dużej odporności na mróz i cho-

Fot. 1. ‘Canby’

Fot. 2. Kombajn do zbioru malin

Fot. 3. 'Tiben'

Fot. 4. 'Tisel'

roby oraz o dobrej przydatności dla przetwórstwa. Owoce tej odmiany nadają się do zbioru kombajnowego. Z odmian owocujących na pędach jednorocznych najatrakcyjniejsza obecnie jest 'Polka'. Uprawy tej odmiany możemy zaoszczędzić na środkach ochrony roślin i rusztowaniu,

a owoce przeznaczone do przetwórstwa zbierać maszynowo (fot. 2). Należy zaznaczyć, że jej maliny są poszukiwane zarówno na rynku owoców deserowych, jak i przez zakłady przetwórcze.

Na rynku dostępne są wartościowe odmiany czarnej porzeczki polskiej

hodowli 'Tiben' (fot. 3), 'Tisel' (fot. 4) i 'Ruben' (fot. 5), o bardzo dużej odporności na choroby i o plenności przekraczającej nawet 20 t/ha, przydatne do przetwórstwa. O tych odmianach dobrze wypowiedzieli się hodowcy tego gatunku w czasie odbywającego się w 2005 roku w Chile IX Międzynarodowego Sympozjum Rubus&Ribes.

Fot. 5. 'Ruben'

fot. 3-5 S. Pluta

Produkcja owoców deserowych

Uważam, że jest to przyszłość w produkcji owoców, a zwłaszcza jagodowych. Są jednak pewne warunki, które należy spełnić. Muszą powstawać plantacje na bazie nowych odmian o wybitnie deserowych owocach — dużych, błyszczących i nadających się do długiego obrotu towarowego. Nowe odmiany powinny wykazywać dużą odporność na choroby, ponieważ konsumenci wymagają owoców nie tylko ładnych ▶

Jedyny preparat dopuszczony do zwalczania wielkopakowca

chronimy uprawy
F&N agro
chronimy naturalne piękno

Marshal 250 CS

F&N Agro Polska Sp. z o.o., importer produktów firm FMC i NUFARM, ul. Przasnyska 6a, 01-756 Warszawa, tel. 022 832 46 96, 022 431 65 50, fax 022 832 46 98, www.fnagro.pl

Fot. 6. 'Glen Ample'

◀ i smacznych, ale też nieporażonych przez choroby, zebranych z roślin nietraktowanych zbyt często środkami ochrony. Za takie owoce w jednostkowych opakowaniach, opatrzone wymaganymi certyfikatami, można będzie uzyskać na zachodnioeuropejskich rynkach ceny znacznie wyższe niż w Polsce.

Oprócz wielkich plantacji produkujących owoce dla przetwórstwa, powinniśmy zakładać mniejsze, specjalizujące się w produkcji owoców deserowych. Te mniejsze gospodarstwa powinny jednak ze sobą współpracować, aby zaoferować dużą masę jednorodnych odmianowo i jakościowo owoców. I znowu wielką szansę mają tu właściciele chłodni — mogą zarówno finansowo, jak i organizacyjnie wspierać uruchomienie takiej produkcji.

Z deserowych odmian malin można polecić do produkcji szkocką odmianę 'Glen Ample' (fot. 6) bardzo odporną na choroby i na mróz, o dużych i deserowych owocach. Dzięki plenności, przekraczającej nawet 20 t/ha oraz trwałości owoców, odmiana ta wypiera z rynków europej-

Fot. 8. 'Polka'

fot. 1, 2, 6–8 Z. Krzewiński

skich starszą odmianę 'Tulameen'. 'Glen Ample' dojrzewa kilka dni po odmianie 'Malling Seedling'. Na uwagę zasługuje również wcześniej dojrzewająca odmiana polskiej hodowli 'Laszka' o typowo deserowych owocach (fot. 7) — pierwsze dojrzewające na krzewie ważą nawet 12 g, a ich długość przekracza 4 cm. Do produkcji deserowych owoców poleca się również uniwersalną odmianę powtarzającą owocowanie — 'Polkę'. Jesienny termin dojrzewania owoców (fot. 8) tej odmiany i ich walory smakowe pozwalają z jej uprawy uzyskiwać wysokie dochody.

Należy wspomnieć również o możliwości sterowania uprawą malin w tunelach foliowych — zarówno na przyspieszony, jak i na opóźniony zbiór owoców. Takie metody produkcji od dawna z powodzeniem stosowane są na świecie i, co cieszy, zaczynają być również popularne w Polsce.

Zbigniew Krzewiński
szkółkarz z Lublina

Fot. 7. 'Laszka'

TeeJet
www.teejet.com

Sprzedż wysyłkowa – pełna oferta w bezpłatnym katalogu

największy wybór precyzyjnych rozpylaczy

TX ConeJet

AI TeeJet

Najczęściej stosowane typy rozpylaczy z polimeru, ceramiki i stali nierdzewnej do pracy w każdych warunkach

AI110025-VS

AgroJet tel.: 022 648 97 42, 022 42 43 007 fax: 022 644 03 68 www.agrojet.pl